

CONSILIUL LEGISLATIV

Directorat General al Senatului

135 / 3.04.2026

Directorat General al Senatului

257 / 20.04.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea art. 25 din Legea 36/1995 a notarilor publici si a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru completarea art. 25 din Legea 36/1995 a notarilor publici si a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b135/10.03.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1241/16.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D223/17.03.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea cu un nou alineat a art. 25 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, „*Inițiativa urmărește reglementarea expresă a competenței Consiliului Uniunii, de a decide forma examenului și asigurarea unei practice unitare pentru toate formele de acces în profesie. Odată cu aceasta, gradul de transparență și predictibilitate va crește considerabil și într-un mod real, în funcție de contextul anual. Stabilirea modalității de examinare în prima ședință a Consiliului din anul în curs asigură timpul suficient pentru organizare*

și informare a candidaților. Totodată, soluția legislativă consolidează rolul Consiliului Uniunii ca autoritate deliberativă și decizională în materia organizării profesiei”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta este sumară și nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, concluziile actuale și oficiale ale studiilor, lucrărilor de cercetare și ale evaluărilor statistice efectuate, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

De asemenea, instrumentul de prezentare și motivare nu cuprinde și concluziile studiilor și lucrărilor de cercetare care au stat la baza elaborării proiectului, referiri la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene ori la dreptul comparat în materie.

Atragem atenția asupra faptului că o fundamentare sumară nu asigură înțelegerea soluțiilor preconizate și, cu precădere, a scopului și a corectitudinii acestora în raport cu jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale¹ și a Curții de la Luxemburg.

5. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **titlului**, și a **părții introductive a articolului unic**, astfel:

*„Lege pentru completarea art. 25 din Legea **notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995**”;*

*„Articol unic. - **La articolul 25 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995**, republicată în Monitorul Oficial al*

¹ Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 139/2019 că „În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative”.

României, Partea I, nr. 237 din 19 martie 2018, cu modificările și completările ulterioare, **după alineatul (14)** se introduce un nou alineat, alin. (15), cu următorul cuprins:”.

6. Referitor la soluția legislativă preconizată pentru **art. 25 alin. (15)**, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 62 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(2) **Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor**”.

În context, precizăm că sintagma „**Modalitatea de examinare se stabilește de către Consiliul Uniunii (...) la fiecare examen în parte, respectiv prin probă de tip sinteză sau grilă**” trebuie corelată cu dispozițiile de lege lata ale alin. (5) și (6) ale art. 25, potrivit cărora „(5) **După finalizarea celor 2 ani de stagiu, notarul stagiar trebuie să participe și să promoveze examenul de definitivat organizat de Institutul Notarial Român, denumit în continuare INR.**”, respectiv „(6) **Examenul de definitivat constă în două probe scrise, respectiv una cu caracter teoretic și una cu caracter practic, din tematica de concurs. Media minimă de promovare este 7,00, dar nu mai puțin de nota 5,00 la fiecare probă**”.

Astfel, de lege lata, examenul de definitivat este **organizat de Institutul Notarial Român**, aspect care nu se corelează cu soluția legislativă preconizată, potrivit căreia „**modalitatea de examinare se stabilește de către Consiliul Uniunii**”.

Pe de altă parte, respectiva soluție legislativă preconizată trebuie corelată și cu dispozițiile art. 15 alin. (12) teza I din actul de bază, potrivit căruia „**Examenul sau, după caz, concursul de dobândire a calității de notar stagiar se susține în limba română și se organizează de către Institutul Notarial Român, conform condițiilor și procedurii prevăzute prin regulament aprobat de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii**”.

Totodată, la redactarea soluției legislative trebuie avută în vedere situația că în articolul care se intenționează a fi completat se stabilește organizarea de examene, respectiv concursuri, după caz, care constau în două probe scrise: una având caracter teoretic și una având caracter practic.

În privința probei practice, apreciem că este dificil de imaginat cum s-ar putea desfășura ca „**probă de tip sinteză sau grilă**”.

De asemenea, semnalăm că sintagma „*pentru toate formele de intrare în profesie*”, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ, afectând accesibilitatea și predictibilitatea soluției legislative.

În context, semnalăm că din enunț nu se înțelege dacă soluția legislativă se aplică și ipotezei dobândirii calității de notar public de către persoana care are cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică și promovează concursul de admitere în funcția de notar public organizat de INR, în condițiile art. 28 din actul de bază.

7. Semnalăm că trebuie respectate prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „(1) *Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative*”.

În acest sens, menționăm că, în actuala redactare, soluțiile legislative preconizate sunt incomplete, deoarece nu sunt prevăzute norme tranzitorii prin care să se stabilească soluții pentru situația examenelor sau concursurilor care sunt în curs de desfășurare, astfel încât să se reglementeze dacă acestea sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

Precizăm că, potrivit prevederilor art. 26 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări, sunt necesare soluții legislative pentru situații tranzitorii.

Cu privire la normele tranzitorii, precizăm că, în paragrafele 31 și următoarele din **Decizia nr. 402 din 19 septembrie 2024**², cu privire la normele intertemporale (tranzitorii), Curtea Constituțională a reținut că dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ și trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să

² Publicată în Monitorul Oficial nr. 15 din 10.01.2025.

evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive³. Rolul normei tranzitorii este acela de a corela vechea reglementare cu noua reglementare, prin stabilirea unor măsuri referitoare la raporturile juridice apărute în temeiul vechii reglementări menite să evite retroactivitatea noii reglementări sau conflictul între normele succesive.

Obligația de a corela cele două reglementări, „astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc”, are ca scop inclusiv evitarea hiatusului normativ cu privire la materia reglementată, legiuitorul fiind obligat să adopte măsurile necesare pentru a preîntâmpina un vid legislativ care poate genera consecințe juridice negative⁴.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 310/02.04.2026

³ Decizia nr. 134 din 19 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 10 iulie 2024, paragraful 16.

⁴ Decizia nr. 398 din 4 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 27 septembrie 2023, paragraful 13, sau Decizia nr. 400 din 4 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 942 din 18 octombrie 2023, paragraful 18.